

**Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. Φ1-983/1991 (ΦΕΚ 172 Β' / 21
Μαρτίου 1991)**

**Καταναλωτική πίστη - Εναρμόνιση με την οδηγία 87/102/ΕΟΚ της 22ας
Δεκεμβρίου 1986 όπως αυτή τροποποιήθηκε από την οδηγία 90/88/ΕΟΚ
της 22ας Φεβρουαρίου 1990,**

όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις

- ✓ της Κοινής Υπουργικής Απόφασης αριθ. Φ1-5353/14-12-1994 (ΦΕΚ 947 Β' / 21-12-1994), και
- ✓ της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Ζ1-178/13.2.2001, (ΦΕΚ 255/Β' / 9.3.2001)

και έχει κωδικοποιηθεί με πρωτοβουλία και ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΛ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. η του Νόμου 1338/83 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (ΕΚ 34/Α/17.3.83) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του Νόμου 1440/84 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού EURATOM», (ΦΕΚ 70 τ. Α' / 21.5.84) και τροποποιήθηκε από το άρθρο 65 του Νόμου 1892/90 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 101/Α).
2. Την υπ' αριθ. Υ1250/15.1.91 Απόφαση του Πρωθυπουργού «Συμπλήρωση της Υ 1201/5.10.90 απόφασης του Πρωθυπουργού» (ΦΕΚ 10 / τ. Β' / 91).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 23 παρ. 1 περίπτωση Ιστ του Νόμου 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/ Α).

Άρθρο 1

Σκοπός της απόφασης αυτής είναι η προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις των Οδηγιών του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 87/102/ΕΟΚ της 22ας Δεκεμβρίου 1986 και 90/88/ΕΟΚ της 22ας Φεβρουαρίου 1990 «για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών, που διέπουν την καταναλωτική πίστη» που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Αριθμ. L 42 της 12.2.1987 και L. 61 της 10.3.90 αντιστοίχως.

Άρθρο 2

Για την εφαρμογή αυτής της απόφασης νοούνται ως:

α) «Καταναλωτής» κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο με τις δικαιοπραξίες που καλύπτει η απόφαση αυτή επιδιώκει σκοπούς που είναι εκτός της επαγγελματικής δραστηριότητας του.

β) «Πιστωτικός φορέας» κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση φυσικών ή νομικών προσώπων που χορηγεί πίστωση στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.

γ) «Σύμβαση πίστωσης» η σύμβαση δυνάμει της οποίας πιστωτικός φορέας χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει σε καταναλωτή πίστωση με τη μορφή πληρωμής με δόσεις, δανείου, η οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης.

Οι συμβάσεις για τη συνεχή παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανομένων και των παρεχομένων από οργανισμούς κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με τις οποίες ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να καταβάλλει με δόσεις το σχετικό τίμημα κατά τη διάρκεια της παροχής τους, δεν θεωρούνται ως συμβάσεις πίστωσης κατά την έννοια της απόφασης αυτής.

δ) «Συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή» το σύνολο όλων των επιβαρύνσεων, συμπεριλαμβανομένων των τόκων και των λοιπών εξόδων, τις οποίες καλείται να πληρώσει ο καταναλωτής για την πίστωση που του δίνεται.

ε) «Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Ποσοστό Επιβάρυνσης» (ΣΕΠΠΕ) το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του ποσού της παρεχόμενης πίστωσης. Το ΣΕΠΠΕ υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3, 4 και 14.

Άρθρο 3

Το ΣΕΠΠΕ μίας πίστωσης είναι το επιτόκιο που σε ετήσια βάση εξισώνει τις παρούσες αξίες του συνόλου των υποχρεώσεων (δανείων, εξοφλήσεων και επιβαρύνσεων) μελλοντικών ή τρεχουσών, που έχουν αναληφθεί από τον πιστωτικό φορέα και τον πιστοδοτούμενο καταναλωτή, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το μαθηματικό τύπο που περιέχεται στο άρθρο 14.

Άρθρο 4

1. Κατά τον υπολογισμό του ΣΕΠΠΕ προσδιορίζεται το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος δ), χωρίς να συνυπολογίζονται οι εξής επιβαρύνσεις:

α) τα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται ο καταναλωτής σε περίπτωση που παραβεί οποιασδήποτε από τις υποχρεώσεις που τον βαρύνουν με βάση τη σύμβαση πίστωσης.

β) τα επιπλέον της τιμής αγοράς έξοδα που οφείλει να πληρώσει ο καταναλωτής κατά την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών ανεξάρτητα από το αν αγοράζει με πίστωση ή τοις μετρητοίς.

γ) τα έξοδα μεταφοράς χρηματικών ποσών, καθώς και τα έξοδα που συνδέονται με την τήρηση λογαριασμού στον οποίο κατατίθενται χρήματα για την εξόφληση του δανείου και την πληρωμή των τόκων και των λοιπών επιβαρύνσεων.

Συνυπολογίζονται όμως στο ΣΕΠΠΕ εάν ο καταναλωτής δεν έχει αρκετή ελευθερία επιλογής στο θέμα αυτό και εάν τα έξοδα αυτά υπερβαίνουν κατά πολύ τα συνήθη.

Επίσης συνυπολογίζονται στο ΣΕΠΠΕ, τα έξοδα είσπραξης των δόσεων ή των άλλων πληρωμών, ανεξάρτητα από τον τρόπο είσπραξης τους,

δ) οι συνδρομές για την εγγραφή σε ενώσεις ή συλλόγους που απορρέουν από συμφωνίες ξεχωριστές από την πιστωτική σύμβαση, έστω και αν επηρεάζουν τους όρους χορήγησης της πίστωσης.

ε) τα ασφάλιστρα ή οι δαπάνες εγγυήσεων.

Συνυπολογίζονται όμως το ΣΕΠΠΕ τα έξοδα τα οποία επιβάλλει υποχρεωτικά ο πιστωτικός φορέας στον καταναλωτή, ως προϋπόθεση της παροχής της πίστωσης, που αφορούν την εξασφάλιση της καταβολής στον πιστωτικό φορέα ενός ποσού ίσου ή κατώτερου του συνόλου της πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των τόκων και των άλλων εξόδων, σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας, ασθένειας ή ανεργίας του καταναλωτή.

2. Κατά τον υπολογισμό του ΣΕΠΠΕ δεν λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές με την παροχή της καταναλωτικής πίστης φορολογικές ελαφρύνσεις που απολαμβάνει ο πιστοδοτούμενος καταναλωτής.

Άρθρο 5

Το ΣΕΠΠΕ υπολογίζεται τη στιγμή που συνάπτεται η σύμβαση πίστωσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων για τις διαφημίσεις και τις προσφορές του άρθρου 8.

Άρθρο 6

1. Ο υπολογισμός γίνεται με την υπόθεση ότι η σύμβαση πίστωσης παραμένει σε ισχύ κατά τη συμφωνηθείσα διάρκειά της και ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τους όρους και μέσα στις προθεσμίες που έχουν συμφωνηθεί.
2. Στις συμβάσεις πίστωσης με ρήτρες που επιτρέπουν μεταβολές στο επιτόκιο και στο ποσό ή το ύψος άλλων επιβαρύνσεων που συμπεριλαμβάνονται στο ΣΕΠΠΕ, που όμως δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν ποσοτικά με ακρίβεια τη στιγμή του υπολογισμού του, ο υπολογισμός του ΣΕΠΠΕ γίνεται με τη υπόθεση ότι το επιτόκιο και οι λοιπές επιβαρύνσεις παραμένουν σταθερά στο αρχικό τους ύψος και ισχύουν καθ' όλη τη διάρκεια της πιστωτικής σύμβασης.
3. Όταν στην σύμβαση δεν ορίζεται διαφορετικά, το ΣΕΠΠΕ υπολογίζεται με βάση τα παρακάτω:

Όπως
τροποποιήθηκε
από το άρθρο 1 της
Κοινής
Υπουργικής
Απόφασης αριθ.
Φ1-5353/14-12-
1994

α) Αν δεν καθορίζεται ανώτατο ποσό πίστωσης, θεωρείται ότι η χορηγηθείσα πίστωση ισούται με το ποσό των δραχμών 1.000.000.

β) Αν δεν υπάρχει καθορισμένο χρονοδιάγραμμα εξόφλησης και ούτε συνάγεται από τη σύμβαση ή από τον τρόπο εξόφλησης της πίστωσης, η διάρκεια της πίστωσης θεωρείται ενός έτους.

γ) Εφόσον η σύμβαση προβλέπει περισσότερες από μία ημερομηνίες εξόφλησης, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, θεωρείται ότι η πίστωση χορηγείται και οι δόσεις καταβάλλονται κατά την συντομότερη των προβλεπόμενων στην πιστωτική σύμβαση ημερομηνιών.

Άρθρο 7

Η απόφαση αυτή δεν εφαρμόζεται:

α) Στις συμβάσεις πίστωσης ή υπόσχεσης πίστωσης που προορίζονται:

- κυρίως για την κτήση ή διατήρηση δικαιωμάτων κυριότητας επί εδαφικής έκτασης ή κτιρίου που έχει ήδη ανεγερθεί ή πρόκειται να ανεγερθεί,
- για την ανακαίνιση ή δομική βελτίωση κτιρίου.

β) Στις συμβάσεις πίστωσης, εκτός αν οι συμβάσεις αυτές προβλέπουν ότι η κυριότητα θα περιέλθει τελικά στο μισθωτή.

γ) Στις συμβάσεις μίσθωσης, εκτός αν οι συμβάσεις αυτές προβλέπουν ότι η κυριότητα θα περιέλθει τελικά στο μισθωτή.

δ) Στις περιπτώσεις που η πίστωση χορηγείται ή διατίθεται χωρίς τόκο ή άλλες επιβαρύνσεις.

ε) Στις συμβάσεις πίστωσης βάσει των οποίων ο καταναλωτής δεν βαρύνεται με τόκο, εφόσον συμφωνεί να εξοφλήσει την πίστωση εφάπαξ.

στ) Στις συμβάσεις πίστωσης με την μορφή προκαταβολών σε τρεχούμενο λογαριασμό που χορηγούνται από πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, εκτός των λογαριασμών πιστωτικής κάρτας.

Στην περίπτωση αυτή ωστόσο εφαρμόζονται οι εξής διατάξεις:

(1) ο καταναλωτής πρέπει να ενημερώνεται κατά την στιγμή της σύναψης της, ή νωρίτερα:

- για τυχόν ανώτατο όριο πίστωσης,
- για το ετήσιο επιτόκιο και τις επιβαρύνσεις που ισχύουν από το χρόνο σύναψης της σύμβασης καθώς και για τους όρους με τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν,
- για τη διαδικασία λύσης της σύμβασης.

Οι πληροφορίες αυτές επιβεβαιώνονται εγγράφως.

(2) Κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης ο καταναλωτής πρέπει να πληροφορείται αμέσως κάθε τυχόν μεταβολή που επέρχεται στο ετήσιο επιτόκιο ή στις συναφείς επιβαρύνσεις. Οι πληροφορίες αυτές δίνονται σε ανάλυση του λογαριασμού που ο καταναλωτής λαμβάνει περιοδικά.

(3) Σε περίπτωση αρνητικής υπέρβασης λογαριασμού (overdraft) στην οποία σιωπηρά έχει συναινέσει ο πιστωτής, εφόσον ο λογαριασμός παραμένει ακάλυπτος άνω του τριμήνου, ο καταναλωτής πρέπει να πληροφορείται το ετήσιο επιτόκιο και τις επιβαρύνσεις που ισχύουν καθώς και τις τυχόν τροποποιήσεις. Οι πληροφορίες αυτές παρέχονται σε ανάλυση του λογαριασμού που ο καταναλωτής λαμβάνει περιοδικά.

ζ) Στις συμβάσεις πίστωσης που αφορούν ποσά μικρότερα από δραχμές 30.000.

Όπως
τροποποιήθηκε
από το άρθρο 1 της
Κοινής
Υπουργικής
Απόφασης αριθ.
Φ1-5353/14-12-
1994

η) Στις συμβάσεις πίστωσης, κατά τις οποίες ο καταναλωτής πρέπει να εξοφλήσει την πίστωση:

- (1) είτε εντός τριμήνου,
- (2) είτε με τέσσερις το πολύ δόσεις εντός δωδεκαμήνου.

Όπως
αντικαταστάθηκε
από το άρθρο 2 της
Κοινής
Υπουργικής
Απόφασης αριθ.
Φ1-5353/14-12-
1994

Άρθρο 8

1. Οι διατάξεις που αφορούν τη διαφήμιση εφαρμόζονται και σε κάθε γραπτή ή μέσω ηλεκτρονικών μέσων διαδιδόμενη διαφήμιση ή προσφορά, μέσω της οποίας ο διαφημιζόμενος δηλώνει ότι προσφέρεται να χορηγήσει πίστωση ή να μεσολαβήσει

για τη σύναψη πίστωσης.

2. Στις περιπτώσεις αυτές αν αναφέρονται αριθμητικά στοιχεία σχετικά με το κόστος της πίστωσης, αυτά θα περιλαμβάνουν τουλάχιστον και τα ακόλουθα:

- α) τιμή τοις μετρητοίς και τιμή καταβλητέα επί πιστώσει,
- β) το ποσό της τυχόν προκαταβολής,
- γ) το ποσό, τον αριθμό και τη συχνότητα των δόσεων,
- δ) το επιτόκιο,
- ε) το ΣΕΠΠΕ.

Εάν δεν υπάρχει άλλος τρόπος, το ΣΕΠΠΕ πρέπει να δίνεται με ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα.

Άρθρο 9

1. Οι συμβάσεις πίστωσης καταρτίζονται εγγράφως. Ο καταναλωτής λαμβάνει αντίτυπο της εγγραφής σύμβασης.

2. Στην έγγραφη σύμβαση αναφέρονται:

- α) Το Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Ποσοστό Επιβάρυνσης,
- β) οι προϋποθέσεις τυχόν τροποποίησης του ΣΕΠΠΕ,
- γ) περιγραφή του ποσού, του αριθμού και της συχνότητας ή των ημερομηνιών των δόσεων τις οποίες πρέπει να καταβάλλει ο καταναλωτής για την εξόφληση της πίστωσης αφ' ενός, καθώς και για την πληρωμή των τόκων και των λοιπών εξόδων αφ' ετέρου, καθώς και το συνολικό ποσό αυτών των δόσεων, όταν αυτό είναι δυνατόν ή τη μέθοδο προσδιορισμού οποιουδήποτε από τα στοιχεία αυτά, εφ' όσον δεν είναι γνωστά κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης,
- δ) περιγραφή των στοιχείων κόστους που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφοι β) έως ε), τα οποία δεν έχουν περιληφθεί στον υπολογισμό του ΣΕΠΠΕ αλλά βαρύνουν τον καταναλωτή υπό ορισμένες συνθήκες καθώς και αναλυτική περιγραφή αυτών των συνθηκών. Όταν το ακριβές ποσό αυτών των στοιχείων κόστους είναι γνωστό, αναγράφεται, ενώ όταν δεν είναι γνωστό δίνεται, είτε μια μέθοδος υπολογισμού τους, είτε μια όσο το δυνατό ακριβέστερη εκτίμησή τους.

Σε περιπτώσεις που δεν είναι δυνατό να αναφέρεται το ΣΕΠΠΕ, η σύμβαση θα περιλαμβάνει επαρκείς πληροφορίες για το ετήσιο επιτόκιο και τις επιβαρύνσεις που ισχύουν από το χρόνο σύναψης της σύμβασης καθώς και για τους όρους με τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν.

3. Αναλόγως της μορφής σύμβασης πίστωσης ή έγγραφη σύμβαση περιλαμβάνει και τα εξής ουσιώδη στοιχεία:

α) Συμβάσεις πίστωσης για τη χρηματοδότηση της προμήθειας ορισμένων αγαθών ή της παροχής ορισμένων υπηρεσιών.

- (1) περιγραφή των αγαθών ή των υπηρεσιών που καλύπτονται από τη σύμβαση,
- (2) τιμή μετρητοίς και τιμή καταβλητέα βάσει της σύμβασης πίστωσης,
- (3) το ποσό της τυχόν προκαταβολής,
- (4) αναφορά στο γεγονός ότι ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει μείωση επί του συνολικού κόστους της πίστωσης, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφο 2 του παρόντος σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης,
- (5) το όνομα του κυρίου των αγαθών, αν η κυριότητα δεν μεταβιβάζεται αμέσως στον καταναλωτή, και τους όρους κάτω από τους οποίους καθίσταται κύριος ο καταναλωτής,
- (6) περιγραφή της τυχόν απαιτούμενης εξασφάλισης σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται,
- (7) προθεσμία υπαναχώρησης εκ μέρους του καταναλωτή, όπου προβλέπεται,

- (8) αναφορά σχετικά με την ασφάλιση, όπου απαιτείται, και μνεία του κόστους της ασφάλισης όταν η επιλογή του ασφαλιστή δεν επαφίεται στον καταναλωτή,
- (9) αναφορά της υποχρέωσης του καταναλωτή, αν υπάρχει, να καταθέσει ένα ορισμένο ποσό σε ειδικό για το σκοπό αυτό λογαριασμό,

β) Συμβάσεις πίστωσης μέσω πιστωτικών καρτών

- (1) τυχόν ανώτατο όριο πίστωσης,
- (2) όρους εξόφλησης, ή τον τρόπο προσδιορισμού τους,
- (3) προθεσμία υπαναχώρησης εκ μέρους του καταναλωτή, όπου προβλέπεται.

γ) Συμβάσεις πίστωσης υπό μορφή λογαριασμών ανακυκλούμενης πίστωσης οι οποίες δεν καλύπτονται από άλλες διατάξεις του παρόντος.

- (1) τυχόν ανώτατο όριο πίστωσης,
- (2) όρους εξόφλησης, ή τον προσδιορισμό τους,
- (3) προθεσμία υπαναχώρησης εκ μέρους του καταναλωτή, όπου προβλέπεται.

δ) Άλλες μορφές συμβάσεων πίστωσης που εμπίπτουν στο πεδίο ορισμού του παρόντος.

- (1) τυχόν ανώτατο όριο πίστωσης,
- (2) αναφορά σχετική με την τυχόν απαιτούμενη εξασφάλιση,
- (3) όρους εξόφλησης,
- (4) προθεσμία υπαναχώρησης εκ μέρους του καταναλωτή, όπου προβλέπεται,
- (5) αναφορά στο γεγονός ότι ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει μείωση.

Άρθρο 10

1. Σε περίπτωση πίστωσης που χορηγείται για την απόκτηση αγαθών, αν ο καταναλωτής είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή των δόσεων, τα δικαιώματα του προμηθευτή ή κατά περίπτωση του πιστωτικού φορέα διέπονται από τις διατάξεις του Α.Κ. Στην περίπτωση αυτή αν ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή υπαναχωρήσει, επιστρέφεται το ποσό που καταβλήθηκε και αποδίδεται το πράγμα. Κάθε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη. Επιτρέπεται όμως ρήτρα κράτησης του καταβληθέντος τμήματος εφόσον δεν υπερβαίνει το 1/5 του συνολικού τμήματος και ο καταναλωτής είναι υπερήμερος για την καταβολή τριών συνεχών δόσεων. Σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή του άρθρου 409 του Α.Κ. δεν αποκλείεται.
2. Σε περίπτωση που ο καταναλωτής εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις πριν να καταστούν ληξιπρόθεσμες δικαιούται μείωση επί του συνολικού κόστους πίστωσης. Η μείωση αυτή θα είναι ίση με τη διαφορά ανάμεσα στο υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό κατά την ημέρα της εξόφλησης και την παρούσα αξία του υπολοίπου οφειλόμενου ποσού κατά την ίδια μέρα, υπολογιζόμενη με τη μέθοδο του ανατοκισμού. Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας θα γίνεται με βάση το επιτόκιο με το οποίο εκείνη την ημέρα επιβαρύνει ο πιστωτικός φορέας την σύναψη νέων πιστωτικών συμβάσεων.
3. Ο καταναλωτής δηλώνει εγγράφως και κοινοποιεί νομίμως προς τον πιστωτή την πρόθεσή του να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις πριν καταστούν ληξιπρόθεσμες. Ημερομηνία εξόφλησης είναι η πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την παρέλευση 30 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης, εκτός εάν ο καταναλωτής έχει ρητά ζητήσει μεταγενέστερη ημερομηνία.
4. Σε περίπτωση που τα δικαιώματα του πιστωτικού φορέα από τη σύμβαση πίστωσης εκχωρούνται σε τρίτο, ο καταναλωτής δικαιούται να στραφεί κατά του τρίτου με τα

ίδια ένδικα βοηθήματα που είχε κατά του αρχικού πιστωτή, δικαιούμενος και σε συμψηφισμό έναντι τρίτου, απαιτήσεων που είχε κατά του εκχωρητή.

Άρθρο 11

1. Οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν δικαιώματα που τυχόν έχει ο καταναλωτής με βάση άλλες διατάξεις της νομοθεσίας.
2. Ο καταναλωτής δικαιούται να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα, μόνον όταν συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες περιπτώσεις:

α) ο καταναλωτής να έχει συνάψει σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών με πρόσωπο διαφορετικού από αυτό που παρέχει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες,

β) ο πιστωτικός φορέας και ο προμηθευτής των αγαθών ή υπηρεσιών συνδέονται με προϋπάρχουσα σύμβαση βάσει της οποίας η παροχή πίστωσης στους καταναλωτές γίνεται αποκλειστικά από αυτόν τον πιστωτικό φορέα με σκοπό την απόκτηση αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών από τον εν λόγω προμηθευτή,

γ) ο καταναλωτής λαμβάνει την πίστωση βάσει αυτής της προϋπάρχουσας σύμβασης,

δ) τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που καλύπτονται από τη σύμβαση πίστωσης δεν παρασχεθούν ή παρασχεθούν μόνο εν μέρει ή δεν ανταποκρίνεται κατά οποιονδήποτε τρόπο στους όρους της σύμβασης παροχής τους,

ε) ο καταναλωτής να έχει στραφεί δικαστικώς κατά του προμηθευτή χωρίς να έχει ικανοποιηθεί.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε συναλλαγές που αφορούν ποσά μικρότερα από δραχμές 30.000.
4. Ο καταναλωτής μετά την άσκηση της αγωγής και μέχρις ότου εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση που να κρίνει τη διαφορά μεταξύ αυτού και του προμηθευτή έχει δικαίωμα να αρνηθεί την εκπλήρωση της οφειλής του προς τον πιστωτικό φορέα.

Άρθρο 12

Όπως
αντικαταστάθηκε
από το άρθρο 3 της
Κοινής
Υπουργικής
Απόφασης αριθ.
Φ1-5353/14-12-
1994

1. Τα πρόσωπα που προσφέρονται να συνάψουν ή να μεσολαβήσουν για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, σύμφωνα με το άρθρο 2, πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στα κατά τόπους εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια στα οποία και γνωστοποιούν την άσκηση τέτοιου είδους εργασιών. Με μέριμνα των εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων συντάσσονται κατάλογοι των προσώπων αυτών, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι σε κάθε ενδιαφερόμενο.
2. Η παραπάνω αναφερόμενη υποχρέωση δεν ισχύει προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων, κατά την έννοια του Ν. 2076/92, ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που υπόκεινται στην εποπτεία της Τραπεζικής της Ελλάδος.
3. Την εποπτεία και τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων της παρούσης έχει ο Υπουργός Εμπορίου. Ο έλεγχος γίνεται είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν καταγγελίας παντός έχοντος έννομο συμφέρον.

Για κάθε παράβαση ο Υπουργός Εμπορίου επιβάλλει πρόστιμο μέχρι του ποσού των δραχμών 20.000.000, το οποίο μπορεί να διπλασιαστεί σε περίπτωση υποτροπής.

Άρθρο 13

1. Από την έναρξη ισχύος αυτής της απόφασης καταργούνται όλες οι διατάξεις που αντιβαίνουν στις διατάξεις της.
2. Απαγορεύεται η διατύπωση των συμβάσεων πίστωσης με τέτοιο τρόπο ώστε να καταστρατηγούνται οι διατάξεις αυτής της απόφασης ιδίως με την κατάτμηση του ποσού της πίστωσης σε περισσότερες συμβάσεις.

Άρθρο 14

Όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Ζ1-178/13.2.2001

Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής της απόφασης το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ το οποίο έχει ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 5 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Ζ1-178/13.2.2001

ΒΑΣΙΚΗ ΕΞΙΣΩΣΗ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ, ΑΦΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΤΙΚΩΝ ΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΝ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}$$

όπου:

K ο αύξων αριθμός ενός δανείου,

K' ο αύξων αριθμός μιας εξοφλητικής δόσης ή μιας πληρωμής επιβαρύνσεων,

A_K είναι το ποσό του υπ' αριθμόν K δανείου,

$A'_{K'}$ είναι το ποσό της υπ' αριθμόν K' εξοφλητικής δόσης ή πληρωμής επιβαρύνσεων,

Σ είναι το σύμβολο του αθροίσματος,

m είναι ο αύξων αριθμός του τελευταίου δανείου,

m' είναι ο αύξων αριθμός της τελευταίας εξοφλητικής δόσης ή πληρωμής επιβαρύνσεων,

t_K είναι το χρονικό διάστημα, που εκφράζεται σε έτη και κλάσματα έτους, μεταξύ της ημερομηνίας του δανείου υπ' αριθμόν 1 και της ημερομηνίας χορηγήσεως των επομένων δανείων υπ' αριθμούς 2 έως m ,

$t_{K'}$ είναι το χρονικό διάστημα, που εκφράζεται σε έτη και κλάσματα έτους, μεταξύ της ημερομηνίας χορηγήσεως του δανείου υπ' αριθμόν 1 και της ημερομηνίας πληρωμής της εξοφλητικής δόσης ή επιβάρυνσης υπ' αριθμούς 1 έως m' ,

i είναι το Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Ποσοστό Επιβάρυνσης (ΣΕΠΠΕ), το οποίο μπορεί να υπολογιστεί (είτε αλγεβρικά, είτε μέσω διαδοχικών προσεγγίσεων, είτε μέσω

προγράμματος υπολογιστή), όταν οι λοιποί όροι της εξίσωσης είναι γνωστοί, είτε από τη σύμβαση, είτε κατ' άλλον τρόπο.

Τα ποσά που καταβάλλονται και από τις δύο πλευρές σε διαφορετικά χρονικά σημεία δεν είναι κατ' ανάγκη ίσα, ούτε καταβάλλονται κατ' ανάγκην ανά ίσα διαστήματα.

Εναρκτήρια ημερομηνία είναι η ημερομηνία του πρώτου δανείου.

Ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ των ημερομηνιών που λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό εκφράζεται σε έτη ή κλάσματα έτους.

Το έτος θεωρείται ότι έχει 365 ημέρες, 52 εβδομάδες ή 12 ίσους μήνες. Ένας ίσος μήνας θεωρείται ότι έχει 30,41666 ημέρες (δηλαδή 365/12).

Τα αποτελέσματα πρέπει να εκφράζονται ως ποσοστά επί τοις εκατό με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Όταν γίνεται στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, εφαρμόζεται ο ακόλουθος κανόνας:

Ένα το τρίτο δεκαδικό ψηφίο είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 5, το δεύτερο δεκαδικό ψηφίο αυξάνεται κατά ένα.

Άρθρο 15

Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει 6 μήνες από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα 7 Μαρτίου 1991

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΑΘ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΥΘ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΘ. ΞΑΡΧΑΣ